

De la cultura al negoci

tal de cent cinquanta places distribuïdes en onze comunitats que gaudeixen d'una subvenció del Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya. L'últim dels serveis del tercer nivell és el que s'ofereix al Centre Dispensador de Metadona. En aquest centre es distribueix la dosi pertinent de metadona i es realitzen determinacions de drogues en l'orina als usuaris inclosos en programes de manteniment amb metadona.

El cost d'un tractament

Per acabar, hi ha els serveis de quart nivell, que són un seguit de serveis especialitzats en la reinserció social del malalt drogodependent, com ara els tallers, pre-tallers, centres d'activitat, pisos protegits, etc. es complementen amb altres recursos de reinserció que no estan específicament dissenyats per als drogaaddictes, però que també ajuden eficaçment en les tasques de reinserció.

El procés de rehabilitació d'un toxiòman depèn de la durada i complicació d'addicció del malalt. Normalment, però, oscil·la entre vuit i dotze mesos d'estada en una Comunitat Terapèutica i dos o quatre mesos d'assistència en règim d'internat en un pis. En els casos en què els serveis s'efectuen en centres de finançament mixt —subvencionats pel Departament de Sanitat i Seguretat Social—, el que ha de pagar el drogodependent són des de res fins a seixanta mil pessetes per més, segons la seva situació social, laboral i econòmica.

Si la rehabilitació detallada es duu a terme en un centre privat, el cost ascendeix a unes cent cinquanta mil pessetes per més. La resta del tractament, com visites al psicòleg o reunions periòdiques d'ex-addictes, hauran de cobrir-se amb tres o quatre mil pessetes per sessió les primeres, i de forma gratuïta les últimes. □

Els centres d'atenció als drogodependents continuen sent insuficients.

Va començar amb poemes i cançons, amb assajos de molta volada i noms i cognoms, fotografies en technicolor dels que aconsellaven viure, si més no una vegada, l'«experiència». De tot plegat n'han quedat milers de vides arruïnades, un trastorn cultural important i un gran negoci. La multinacional del segle.

Ramon Aymerich

Les «portes de la percepció» no es van obrir per a ningú. Però, si més no, la promesa tenia un què. Un pòsit cultural i utòpic del qual anaven mancats els caramels de grifa que s'empassaven legionaris decrepits i xaves de mirada emboirada. Ningú no podia imaginar aleshores que la festa acabaria amb una orgia de xeringues. Ni que les celebritats del *rock* implicades en el consum d'al·lucinògens serien desplaçades —als mitjans de comunicació— per altres *rock-stars* com Gaetano Badalamenti o la gent del Càrtel de Medellín.

De justificacions, n'hi havia a cabassos. La paperassa criminològica heretada de la Ley de Vagos y Maleantes —allò d'«el consumo de estupefacientes conlleva la delincuencia»— s'estavellava contra un mur de complaences. La *xocolata* corria a dojo als barris populars. Més d'un assajava plantacions de marihuana al pati. Els de casa bona ja havien viatjat —amb àcid o amb *ferry*— a les Illes. Algun espavilat descobria la cocaïna i el més avantatjat s'enfonsava en l'heroïna.

Per als que presumien d'una volada més alta, n'hi havia prou de saber que la gent de la *beat generation* havien elaborat els seus pamflets literaris amb el porró de bourbon en una mà i el cigaret de marihuana a l'altra. O que els

Als organitzadors del negoci de l'heroïna se'ls anà la mà en l'afer.

opiacis havien seduït les primeres avantguardes artístiques europees i que els al·lucinògens eren presents a determinada literatura —de Huxley a Lowry o Burroughs— que desembocava en el riu de la poètica *rock*. Per als racionalistes, quedava el record d'un benintencionat Jean Paul Sartre, que passà un parell de setmanes al llit després d'haver-se injectat —amb intencions més que res analítiques— una dosi de mescalina.

El somni s'ha acabat

No està clar si va ser el canvi de dècada, la crisi o el desencís. O les lleis del mercat i la lògica de l'estat en felicitat conjunció. Però en tot cas, un nou ordre internacional de la droga s'imposà ben aviat. La marihuana i la *xocolata* començaren a escassejar: no estava clar que fossin addictives i a més la gent posava cara d'imbècil felicitat quan anava *carregada*. Allò que es portava eren les drogues ràpides. La cocaïna com a via ràpida d'èxit social. L'heroïna com a via ràpida cap al suïcidi. «He vist les millors ments de la meva generació destruïdes per la follia, famolenques histèriques nues, arrosse-

Estiu

NOVETATS en LLIBRES

edicions 62 s/a	 Editorial Laia
DIARIS 1910-1923 Franz Kafka Les Millors Obres de la Literatura Universal/Segle XX, 23. 448 pàgines. Entre el deliri i la lucidesa, la vida interior de Franz Kaf- ka és tan important com la seva obra narrativa.	AQUELL GUST AGRE DE L'ESTEL Robert Saladrigas Col·lecció el Mirall i El Temps, 482 pàgines. Segona edi- ció. Dins el panorama de la literatura catalana actual, una de les millors novel·les que han estat escrites en els darrers anys.
Edicions B BROMERA	EDITORIAL EMPÚRIES
NÀUFRAGS SENS ILLA Josep Antoni Fluixà Bromera/poesia, 2. La maduresa i la reflexió esdevingudes bellesa.	AMIC I ESTRANY Christoph Hein Col·lecció Narrativa/Empúries. Un dels principals exponents de la nova i esplèndida generació de narradors alemanys.
 GREGAL LLIBRES consorci d'editors valencians s.a.	 LA GALERA, S. A., EDITORIAL
LA MEUA COMARCA La Plana Grup l'Entorn.	LES ALES ROGES Miquel Rayó i Ferrer Col·lecció Els Grumets de la Galera. Premi Josep-M. Folch i Torres, 1987. Presentació: Xavier Pastor, president de Greenpeace, Espanya. Il·lustracions d'Ismael Balanyà.
 EDITORIAL TRES I QUATRE	 curial
¡ESBORREU-ME EL RECORD! Joan M. Monjo La Unitat, 125. Situada antropològicament a cavall dels segles XIX i XX, l'acció d'aquesta novel·la és, en realitat, una reflexió sobre la memòria.	LA CAIGUDA/ASPRORS DE LA VIDA Felip Palma Biblioteca Popular Curial, 14. Una novel·la curta i un recull de narracions d'una autora (Palmira Ventós) incomprendiblement oblidada, atesa la seva mestria, del tot comparable a la de Victor Català.
 Edicions Proa	
POESIES Ramon Llull Biblioteca universitària 8. 128 pàgines. 1.800 ptes.	BO PER CONTAR Josep-Antoni Chauvell Recull de narracions de la Franja de Ponent. Sirius. Apartat de correus 2482 • 08080 BARCELONA Distribució (1/3) 256 20 00 • 347 25 11.

La imatge llibertària de la droga en general de-
finitivament s'ha trencat.

gant-se de matinada pels carrers dels
negres buscant una droga urgent impe-
riosa», explicava el poeta Allen Gins-
berg. No era ben bé això, però ho sem-
blava.

De sobte, Catalunya es despertà amb
10.000 heroïnòmans reconeguts —da-
des del conseller Laporte, el 1980—.
Però el diploma d'honor de l'estat se
l'emportava Euskadi, que amb la mei-
tat de població, comptabilitzava aquell
any 6.000 heroïnòmans. Les raons que
justificaren l'entrada de tants saquets
de pols en aquelles zones més conflic-
tives de l'estat són encara matèria re-
servada. Però 1980 va ser l'any en què
ETA començà a practicar el tret al *ca-
mell*. En tot cas, no cal recórrer a hi-
pòtesis conspiratives per a imaginar
que a aquells que planificaren l'impor-
tant negoci que és avui l'heroïna se'ls
anà la mà amb l'afer.

L'estat i les institucions sanitàries
descobririen aviat que «la droga ma-
tava». Això devia ser el 1982, just uns
mesos després que els investigadors
americans certifiquessin l'existència
d'un estrany virus anomenat SIDA que
havia de complicar encara més la tur-
mentosa vida dels *jonquis*. El cercle
quedava tancat. Assistència sanitària,
vigilància policial, atenció social. Als
jonquis els era tot permès excepte el fu-
tur. Poden morir als trenta —podrits
a la presó o oblidats en una pensió de
mala mort— o sobreviure a una impro-
bable rehabilitació. Carnassa de psi-
quiàtric o de secta religiosa —de la
«Comunidad» a l'església evangèlica
passant per granges de tots els co-

	*APREHENSIO D'ESTUPEFAENTS				*DETINGUTS	
	HEROÏNA	COCAÏNA	CANNABIS	ALTRES		
VALÈNCIA i COMARQUES	4.410 gr.	14.530 gr.	662.810 gr.	2.376 gr.		487
CASTELLO i COMARQUES	178'7 gr	0'28 gr.	37.790 gr.	113 gr.		60
ALACANT i COMARQUES	418 gr.	45.630 gr.	92.410 gr.	340 gr.		335
BARCELONA i COMARQUES	53.764 gr.	715.808 gr.	931.447 gr.			2.392
LLEIDA i COMARQUES	96'5 gr.	599'25 gr.	552'28 gr.			96
GIRONA i COMARQUES	139'05 gr.	770'75 gr.	648.742 gr.	2.278'3 gr.		162

*DADES CORRESPONENTS AL PRIMER SEMESTRE DE 1988.

lors—, aquest era i és el negoci de la rehabilitació.

De Nàpols a Colòmbia

A mitjan dècada la cosa semblava estabilitzada. Si per això s'entén que el *cavall* gaudia d'un mercat semitolerat, amb una població addicta ben delimitada i que la cocaïna omplia les consultes dels fabricants de pròtesis nasals. Tot normal, llevat d'alguna novetats com la irrupció fugissera del XTC —la droga de l'èxtasi—, que omplí de sensualitat i depressions les nits eivissenques, una vegada aquesta substància havia caigut en desús als mercats europeus i americans.

Res hauria alarmat les autoritats d'Occident si no fos perquè determinades economies del Tercer Món havien apostat en excés pel narcotràfic com a via de superació de la misèria. El triangle d'or asiàtic, però sobretot la tríada de productors de coca —Colòmbia, Bolívia i Perú— sud-americana inundaren el mercat. El resultat fou una crisi de sobreproducció i l'abaratiment immediat dels preus. El president Rea-

El narcotràfic com a via de solució per als problemes del Tercer Món s'ha demostrat fals.

gan decretava la guerra santa contra la droga i la crònica social donava comptes —entre d'altres— del narcotraficant Carlos Lehder, un paranoic pseudo-guerriller admirador de Hitler, que feia i desfeia governs al seu aire i esquitxava amb les seves accions policials, jutges i militars. Els homes de la DEA (*Drugs Enforcement Agency*) es convertien en els nous Harrelson del planeta i els americans no dubtaven, fins i tot, a fer incursions incendiàries en la selva colombiana.

Va ser aleshores quan els homes de la DEA posaren els seus ulls en la costa mediterrània. La comptabilitat oficial deia que de les noranta tones anuals de *cavall* que entraven a l'Estat espanyol, només set eren per al consum interior. Els Països Catalans es dibuixaven, doncs, com un dels grans centres de distribució mundial de la droga, ja fos la coca sud-americana o l'heroïna dels laboratoris sicilians.

Però això ja ho devia imaginar —se suposa— la policia espanyola quan des de 1983 assistia a reiterades venjances entre mafiosos i camorristes. El maig del 1983 la policia detenia a Benidorm

un tal Rodolfo Azzoli, que en nom de Gaetano Badalamenti acabava de fer-se amb l'hotel Sierra Dorada i els apartaments Marina Sedaví i Rincón de Loix. Mesos després i a la mateixa ciutat detenien Antonio Bardellino —cap de la camorra napolitana— que acabaria fent-se escàpol gràcies a les arts dels jutges Jaime Rodríguez Hermida i Ricardo Varón Cobos. El 1984, Raymon Vacarizzi, un mafiós marsellès, era abatut a trets dins de la Model de Barcelona, i a la mateixa ciutat enxampaven Jean Legrain —fill de l'imperi perfumer i destacat traficant.

La Marina, l'Empordà i la capital de les Illes es convertien així en els paradisos privats dels més privilegiats xoriços del planeta. Llocs des d'on distribuir la droga però també on blanquejar els beneficis obtinguts a través d'operacions immobiliàries. Que s'hagi trigat cinc anys per començar a obtenir resultats, això és, a detenir alguns dels traficants de més nomenada —de Jacques Cannavagio a Howard Marks— diu prou de les connivències i els diferents aparells implicats en el tràfic de drogues al nostre país. □